

A co přijde nyní?

Tohle není otázka marná a slyšíme ji v posledních měsících dosti často. Dokonce si ji dávají již i němečtí továrníci ve zmíněném území, kteří začínají chápat, že není vždycky dobré uvěřit učitelí tělocviku, rovněž si ji opakují majitelé lázní a obyvatelé Karlových Varů, Mariánských Lázní, Františkových Lázní a j. Ale o to nám nejde, běží nám o něco jiného.

Když německé vojsko obsadilo Pořýnsko za mlčení Anglie i Francie, vstala první ta otázka: A kdo přijde nyní na řadu? Přišlo na řadu obsazení Rakouska, anšlus. A co přijde nyní? Goering sice dal slib Československu, ale někdy je slib prožlutlá věc. Od 12. března do 20. května uplynul dva měsíce a člověk je tvor, který má někdy krásnou paměť, i když není profesorem. No, díky Bohu, nedošlo k nejhoršimu, i když říšsko-německý fisk byl si toho snad přál, soudě podle jeho štvavého psaní. —

A přece je nutno opět opakovat otázku: a co přijde nyní? „Den už nepříjde“, jak si přáli Henleinovi přívrženci. Je však zde Španělsko, o kterém se nyní tolik moc píše a jedná. Podle novinářských zkušebností lze soudit, že tak veliké soustředění pozornosti na bombardování měst zatajuje něco jiného. Ale co to je?

Když Hitler jevil takovou starostlivost o naše Němce, bylo zřejmé, že tak nečinil z přemýřilý lásky k nim. To Československo je krásnou zemí, má znamenité vyvinutý průmysl i zemědělství, má uhlí, železnou rudu atd. atd. To je lepší než krásné oči českého lidu pro stáť, kde se vaří z jednoho hrnce, mluveno skutečně i symbolicky. —

Že by Německo a Itálie bojovaly proti Valencii jen z ideálního nepřátelství proti bolševismu, a aby zachránily západní vzdělanost, tomu přece nebude nikdo věřit. A že by Anglie z ideálních pohnutek usilovala o smíření, to je tak těžko k věření. Suroviny jsou suroviny, a když budete chtít koupit kilogram niklu, abyste to kupovali od anglické firmy. To není vtip, i když to jako vtip vypadá. Citty, londýnská čtvrt finančníků, nehledí na člověka, hledí na zlato, na železo, petrolej, suroviny. Kolem těch věcí se všechno točí. Tyto věci jsou velice cenné i pro Německo a Itálii. Ve Španělsku je jich dost. Je sice pravda, že Anglie má přátelskou smlouvu s Itálií, ale kov se všude zakutálí a nic mu není do smluv. To je zatrolená věc. Tady je

Anglie skutečně před vážným problémem. Jak jej rozřeší? Proto je na místě se ptáti, a co přijde teď? A proto je nutno říci, že nebezpečná situace, ve které se nachází Evropa, není dosud méně nebezpečnou. Hess, pravá ruka Hitlerova, neprošel jistě zbytečně svoji řeč proti Československu, ve které dokonce jsme se dověděli, že Hitler zachránil mir. To by

nás ani nepohoršovalo, jen kdyby to byla pravda a slovo mir nebylo chápáno německy.

Německo jde promyšleně vpřed a jistě jen tak neodpustí, že bylo na své cestě zastaveno. Bude něco žádat? Volnou ruku ve střední Evropě, nebo ve Španělsku, nebo kolonie? Anebo všechno dohromady? Anglie má všechna tato přání a dotýká se jí samé. Proto ta její starostlivost. A proto není na místě stoprocentní optimism.

Na politickém jevišti Evropy

Jevy, jichž jsme svědky, svědčí, že je současně pracováno na několika světových obniscích, kde zájmy jednotlivých mocností se buď sbíhají neb protínají. V popředí zájmu dneška zůstává Španělsko, kde tragédie vládní strany vyvrcholí a Franco dospívá pomalu k problematické metě — „osvobození Španělska“. Zájem Anglie a Francie zdají se — svým benevolentním postojem — ohroženy více než dosti. Ba i Rusko, jsouc stále v bedlivém anglickém sledu smíří se snad asi se stavem nynějším, představujícím pro blízké budoucno — hlavně pro jeho dva partnery — důsledky dalekosáhlé. Dynamické státy znají velmi dobře geologický stav, jak svůj tak i španělský a právě tento bude pro oba přísti zásobnicí rud, jichž oběma výrobním národům naprosto chybí. Leč nejen to, noví domácí se i dobře zabezpečují a zajišťují pro budoucí své průzračné plány. Tak není bez zájmovosti, že němečtí inženýři staví opevnění v severním Španělsku při francouzských hranicích a docela zřijují se tam i vhodná letiště. Naproti tomu velmi pohodlně a účelně se zařizuje Itálie na jihu, velmi blízko Gibraltaru a na východním pobřeží. — Ve všem nutno hledati jen plánotvost. Zajištění severu Španělska proti Francii — jihu proti Anglii a konečně východu proti oběma, znamená nejen ohrožení

zájmů Anglii a Francie ve Středomoří, ale jest to přímo vytlačení těchto námořních velmocí, dominujících tam dosud svojí mocenskou převahou a strategickým rozložením operných bodů, zranitelných však dostatečně se španělské pevniny. Proto to úsilovné jednání a snaha neinterventního sboru. Představujícího obvyklou bezvýznamnost o vyřešení otázky dobrovolníků dříve než druhá strana bude bez zájmu na vyjednávání.

Francie a spol. volí raději cestu jinou — dráždění anglických námořníků, kteří potopením 43. anglické lodi ve španělských vodách a přistavech nezůstali k ministerskému předsedovi Chamberlainovi lhostejní a hlasem 60 tisíc žádali o nejrzádnější zakročení. Vyřídilo se to opět protestem u Francie a námořníci byli povoláni na moře, kde se jistě uklidní a důstojníci jim vysvětlí, že se musí počkat ještě aspoň rok, kdy si Anglie dupne již doopravdy. Francie zvlášť cítí se v kleštích a otázka případné dopravy barevného vojska činí ji velké starosti, které ani smlouvou s Itálií neodstraní, dojde-li k ní, třeba i formálně.

Budoucí posice Anglie a Francie ve Středomoří citelně znepokojuje Sovětský Svaz, jehož zájmy černomořské zdají se býti rovněž ohroženy a rýsuje si, jak budoucí

Jednání o statutu

V jednání o menšinovém statutu se rychle pokračuje a vstupuje z prvního obecně-informačního období do stadia meritorního. Soudí se, že jednání mezi předsedou vlády drem Hodžou a zástupci sudetoněmecké strany nabudou v příštích dnech rozhodující povahy.

Anglický list „Sunday Times“ uveřejňuje rozhovor s drem Hodžou o statutu, v němž čteme: „Otázka jazyková už není vážnou překážkou, poněvadž jak vláda tak Němci se v této věci skoro shodují. Většinu otázek lze rozřešit buď dohodou nebo kompromisem, zvlášť otázku jazykovou a finanční, přijímání Němců do státní služby a řadu jiných věcí, které národnostní statut upraví. Skoro celé jednání o statutu se soustřeďuje na samosprávu. Že Němci svou samosprávu dostanou, o tom nemůže být pochybnosti. Otázkou je, jak široká má býti tato samospráva, aby na jedné straně zajistila Němcům všechny jejich zákonité svobody a na druhé straně neoslabila ani svrchovanost ani autoritu státu. Chápeme a jsme si plně vědomi toho, že tento problém není už československý nebo jen německý, a děláme všechno, abychom jej vyřídili spravedlivě a rozumně.“

Podle téhož listu žádají Němci i svůj národní sněm, t. zv. Volkstag, jehož předseda by se stal automaticky členem vlády. To jest ovšem pro československou vládu požadavek nepřijatelný, poněvadž by s tímž požadavkem přišli i Maďaři a Poláci, což by znamenalo rozklad státu. Pokud jde o policii (Sdp žádá totiž zrušení státní policie ve smíšených krajích), bude se to prý řešit kompromisem, a to tak, že obce by ovládaly policii a stáť četnictvo.

Podle informace anglického listu. Naše úřední místa dosud neudala žádné přesnější zprávy o stavu jednání.

Nedělní volby

Třetí neděle voleb byla tak klidná jako dvě předcházející. Celkem mělo volit 8291 obcí, z toho 5853 československých, 1898 s většinou německou, 535 s většinou maďarskou a 5 s většinou polskou. Poněvadž ve 4398 obcích byla podána jediná kandidátka, volilo se pouze v 3829 obcích, z nichž čs. 2560, s vět. něm. 891, s vět. maď. 373 a 5 s vět. polskou.

Celkově lze opakovat, co již bylo řečeno o volbách minulých. Koaliční strany až na národní sjednocení, získávají nebo udržují svoje posice. Největší zisk vykazují národní socialisté, získávají i lidovci, méně již sociální demokraté.

V německých oblastech dosáhl celkově Henlein asi 87% všech německých hlasů, tedy i velký počet hlasů sociálních demokratů a komunistů, čemuž se nelze divit, víme-li, s jakým terorem Henleinovci postupují proti všem, kdož se k nim nehlásí. Jinak ve smíšených obcích obdržela sudetoněmecká strana 73% všech hlasů, takže ani zdaleka není možno hovořit o totalitě území v pohraničí. Je důležitým fakt, že Češi všude, kde postavili kandidátky, nejen udrželi dosavadní počet mandátů, nýbrž její někde i zvýšili. To jest radostné konstatací z těchto voleb a je to zásluhou spolupráce všech českých složek, která by měla trvati po volbách. Na Slovensku celkově získává Hlinkova strana asi 3% nových voličů, v Bratislavě dosáhla 1/4 odvedených hlasů. Posice vládních stran na Slovensku byly posíleny.

Konečně je nutno konstatovat, že všeobecně, nejen v Praze, nýbrž i v jiných městech a místech, byly rozdrzeny malé skupiny, z čehož je třeba též odvoditi důsledky. Voličové odsoudili sami tříštění, které nikomu neprospějí, naopak škodí celku.

vypád „Drang nach Osten“ má asi býti proveden a hlavně — odkud podpořen.

Zařizování se na jihužápadě Evropy nemělo by důležitosti bez náležitých přístavů a spojky na Jadran. Itálie jest v ústupcích opatrná a tak nezbude než dohoda na cizí účet, jak spojití nynější východní marku s jaderským mořem. Toho je si dobře vědoma i Jugoslavie a vhodnými obrannými prostředky chce již v zárodku mařit takové plány. Nutno však nepřehlédnouti, že opatrnost velí i obranu diplomatickou a hlavně včas opustit politiku napalování svých bratří stejně výbojem ohrožených a uvědomit si, že jakékoli koketování s vlkem se za čas nevyplácí, ježto zde chybí přirozenost. Poněkud jiná, ale stejně souběžná situace jeví se i u našeho slovenského souseda na severovýchodě — Polska. I zde projevuje se falešné přátelství s Třetí říší a i s každým státem a blokem, z něhož lze něco vyžít ať již přátelství či jen uznání polské velmoci.

Důležitým faktem však zůstává, že polské veřejnost názory nynější své zahraniční politiky nesdílí a projevuje touhu po přátelství a smlouvách přirozenějších a přípravě obecních voleb dá snad již projevu polského národa průchod ne-li tyto, pak jistě parlamentní volby v roce 1940. Československo dívá se klidně vstříc dnům budoucím. Hrozí-li se mu rozdělením nebo poblením Německem, není to pro nás tak lež, ježto jdou takové hlasy zase jenom z Německa a tam mají z květnové intervence

(Dokončení na str. 2.)

Hlavní název: **Svatováclavská stráž**

Autor: **Dominik Matějka**

Názvy článků: **A co přijde nyní?, Na politickém jevišti Evropy, Z Rakouska ke Slovanům, Proč?**

Stránky: **[1], [2], [3], [4]**